

OBRAZOVANJE ODRASLIH ORIJENTIRANO PREMA ŽENAMA, A I MUŠKARCI SU DOBRODOŠLI

Valentina Jaklić, Obrtničko učilište

Maja Vračarić, Obrtnička komora Zagreb



MAKEOVER KARIJERE

„Makeover karijere“ je projekt koji je nastao kao podrška zapošljavanju u sektoru njege tijela, ali prvenstveno kao poticaj za nezaposlene, a radno sposobne žene.

Obrtničko Učilište projekt je realiziralo s partnerima SELECTIO d.o.o. (za upravljanje ljudskim potencijalima), ODRAZ - Održivi razvoj zajednice, Hrvatska obrtnička komora - Obrtnička komora Zagreb (za informiranje javnosti o cijelom projektu) i Razvojna agencija Zagreb – TPZ d.o.o. Cijeli projekt trajao je dvije godine, započeo 14. svibnja 2018. godine i završio 14. svibnja 2020.godine.

Kroz provedbu projekta u Obrtničkom učilištu osnovan je klub za zapošljavanje koji je djelovao u suradnji sa svim partnerima na projektu „Makeover karijere – podrška zapošljavanju u sektoru njege tijela“. Programi razvijeni za osposobljavanje nezaposlenih žena su uljepšavanje i njega noktiju, posao vizažista i posao masera te su polaznice bile kompletno opremljene kako bi mogle pravilno završiti program osposobljavanja.

Projekt se provodio u tri ciklusa, s tim da se u prvom ciklusu provodilo osposobljavanje za poslove vizažista. Prijave za poslove vizažista trajale su od listopada do studenog 2018. godine. Prijave za osposobljavanje vršile su se putem društvenih mreža ,suradnjom sa Hrvatskim zavodom za zapošljavanje i portalima za nezaposlene, web stranicom Obrtničkog Učilišta, kao



i putem partnera i njihovih mrežnih stranica. 101 osoba prijavila se za sudjelovanje za poslove vizažista, a od 101 prijave odabrane su 42 nezaposlene žene za sudjelovanje u programima kluba koje je predvodio partner Selectio. Ukupno 37 žena uključeno je u program kluba, grupno i individualno savjetovanje, a 32 žene uključene su u četiri motivacijske radionice za osnaživanje i zapošljavanje koje je provodio partner ODRAZ. Za sudjelovanje u programima obrazovanja u Obrtničkom učilištu završilo je 37 žena. Obrtničko učilište je preko projekta nabavilo opremu za potrebe provođenja programa osposobljavanja za poslove vizažista. Dodijeljeno je 15 uvjerenja o završenom obrazovanju za poslove vizažista. Tijekom osposobljavanja za poslove vizažista, šest polaznica sudjelovalo je u Start-up akademiji koji je provodio partner na projektu, ZICER. Nakon završenog obrazovanja i aktivnosti, karijerni savjetnik je pružio tromjesečno mentorstvo polaznicima.

U drugom ciklusu provodilo se osposobljavanje za poslove masera, a prijave za te poslove trajale su od ožujka 2019. godine. Prijave za osposobljavanje objavljivale su se putem Facebook stranice Obrtničkog učilišta i mrežnih stranica Obrtničkog Učilišta kao i preko partnera i njihove mrežne stranice. Za poslove masera to jest za sudjelovanje u programu osposobljavanja bilo je prijavljeno 69 osoba, 32 žene bile su uključene u četiri motivacijske radionice za osnaživanje i zapošljavanje koje je provodio partner ODRAZ. Za poslove masera dodijeljeno je 13 uvjerenja. U Start-up akademiji koju je provodio partner na projektu, ZICER, sudjelovalo je sedam žena, osigurano je tromjesečno mentorstvo za 35 polaznica programa podrške u traženju zaposlenja i održana su dva demonstracijska susreta/događanja s 31 ženom. Partner na projektu, Obrtnička Komora Zagreb, dogovarao je Demonstracijske susrete. U trećem ciklusu provodilo se osposobljavanje za poslove manikure.

Prijave za poslove manikure trajale su tijekom studenog i prosinca 2019. godine. Prijave za osposobljavanje vršile su se putem Facebook stranice Obrtničkog učilišta i mrežnih stranica Obrtničkog Učilišta kao i putem partnerovih mrežnih stranica. Za poslove manikure odnosno za sudjelovanje u programu osposobljavanja prijavljeno je bilo 113 osoba – 32 nezaposlene žene za sudjelovanje u programima kluba koje je provodio partner Selectio, 19 žena uključene u četiri motivacijske radionice za osnaživanje i zapošljavanje koje je provodio partner ODRAZ. Za sudjelovanje u programima obrazovanja odabrano je 16 žena od čega je osam polaznica završilo te su im dodijeljena uvjerenja za poslove manikure. U Start-up akademiji, provedenoj od strane partnera na projektu ZICER-a, sudjelovalo je osam žena. Isto tako, osigurano je tromjesečno mentorstvo za 16 polaznica programa podrške u traženju zaposlenja.

Žene su danas jedna od najranjivijih skupina na tržištu rada, suočene sa socijalnim i financijskim preprekama, nedostatkom radnog iskustva, neadekvatnim obrazovanjem i



vještinama. Sve to dovodi do otežanog pristupa tržištu rada, slabe konkurentnosti, a često i dugotrajne nezaposlenosti. Prema Strategiji razvoja ljudskih potencijala Grada Zagreba 2017.-2020., 2016. godine među svim skupinama nezaposlenih prema razini obrazovanja najveći udio činile su žene. Posljedice nezaposlenosti su različite – od socijalnih, psiholoških i ekonomskih faktora do neaktivnosti u traženju posla. Prema aktivnosti radno sposobnog stanovništva, velika je razlika između žena i muškaraca, odnosno 43% žena je neaktivno u odnosu na 32% neaktivnih muškaraca; u svim dobnim skupinama pak mnogo je više žena koje su sposobne za rad, ali usprkos tome ne rade. Navedeni problemi nastaju zbog nedostatka motivacije, kao i zbog pasivnog stava prema traženju posla i stjecanju novih znanja i vještina. Prikazana slika tržišta rada potaknula je članove Lokalnog partnerstva za zapošljavanje (LPZ) na dizajniranje projekta kojem je cilj omogućiti učinkovitu provedbu mjera Strategije razvoja ljudskih potencijala Grada Zagreba (SRLJP GZ) 2017.-2020., i to radi povećanja zapošljivosti žena. Spomenuta zapošljivost osigurala se nizom projektnih aktivnosti koje su obuhvaćale uspostavu prilagođenih usluga aktivnog traženja posla i osnaživanje žena za tržište rada kroz provedbu prilagođenih programa edukacije. Žene kao ciljana skupina projekta sudjelovale su u programu za savjetovanje posredstvom novoosnovanog kluba u kojem su ih stručne osobe karijerno usmjeravale. Prisustvovala su u motivacijskim radionicama kako bi osvijestile svoj položaj na tržištu, prepoznale probleme i upustile se u njihovo rješavanje kroz promjenu i prilagodbu svojih znanja i vještina potrebama na tržištu. Osim navedenog, projekt je bio usmjeren na razvoj i provedbu tri prilagođena i inovativna programa obrazovanja za nezaposlene žene – program osposobljavanja za poslove masera, program osposobljavanja za poslove uljepšavanja noktiju i program osposobljavanja za poslove vizažista. Ovi programi usmjereni su na sektor osobnih usluga u kojem posljednjih godina kroz srednjoškolsko obrazovanje i obrazovanje odraslih nije napravljen nikakav značajan pomak odnosno programi nisu usklađeni s potrebama tržišta i redovnim obrazovnim potrebama. Prema anketi poslodavaca objavljenoj u spomenutom Profilu sektora (ASOO 2012.), trenutni programi za zanimanja kozmetičar i pediker ne odgovaraju u potpunosti potrebama i očekivanjima poslodavaca – poslodavci su tako detektirali da je potreban šesti stupanj razine obrazovanja ili nadogradnja kroz obrazovanje odraslih. Kompetencije koje poslodavci ističu kao važne vezane su upravo za uljepšavanje noktiju, masažu, šminkanje i njegu lica. Također, prema prijedlogu ASOO-a o novim zanimanjima u sektoru osobnih usluga navedena zanimanja su vizažist, maniker i maser čiji su programi razvijeni putem ovog projekta. Prema podacima iz 2016. godine i potrebama poslodavaca u gradu Zagrebu, poslovi u uslužnoj djelatnosti nalaze se na drugom mjestu najtraženijih (20,6%). Projekt je stoga također bio usmjeren na aktivnosti samozapošljavanja, a nakon sudjelovanja u aktivnostima obrazovanja najmotiviranije polaznice sudjelovale su u Start-up akademiji, edukaciji za samozapošljavanje s ciljem izrade poslovnog plana.



Navedene aktivnosti provedene su kroz pet elemenata i pripadajućim aktivnostima:

Provedba programa podrške i osnaživanja; Osnaživanje i motiviranje žena za aktivaciju i ulazak u svijet rada; Razvoj i provedba prilagođenih programa obrazovanja za nezaposlene žene; Profesionalno mentorstvo za (samo)zapošljavanje; Demonstracijski susreti s poslodavcima; Izrada promotivnih materijala; Organiziranje svečanih događanja s ciljem promocije poziva za sudjelovanje u programima obrazovanja i informiranja javnosti o rezultatima projekta; Upravljanje projektnim aktivnostima, Izveštavanje o provedbi.

Provedbom navedenih aktivnosti projekt izravno doprinosi pokazateljima ostvarenja SRLJP GZ 2017.-2020., Mjeri 2.1, 2.2. i 2.4. kroz pružanje podrške za zapošljavanje i povezivanje, jačanje kompetencija i provedbu mjera poticanja zapošljavanja prema potrebama lokalnog tržišta rada. Također, projekt doprinosi borbi protiv siromaštva, socijalne isključenosti i razvoju poduzetništva žena u Republici Hrvatskoj. Kao takav, usklađen je sa Strategijom borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti i Strategijom razvoja poduzetništva žena u RH za razdoblje od 2014. do 2020. godine. U tom svjetlu treba spomenuti da nezaposlene žene u RH imaju visoku stopa rizika od siromaštva (38%), kao i nezaposlene osobe (42,9%) koji su među najsiromašnijim građanima.

Projekt se također temelji na strateškom okviru Europske Unije, Aktu o malom gospodarstvu (SBA aktu), Ženskoj povelji (A Women's Charter) i Strategiji Europa 2020. Njihovi ciljevi su postizanje pametnog, održivog i uključivog rasta što podrazumijeva široko i učinkovito poticanje ekonomskog potencijala žena.

Prijavitelj projekta je Obrtničko učilište – ustanova za obrazovanje odraslih, a partneri su SELECTIO d.o.o., Održivi razvoj zajednice (ODRAZ), Razvojna agencija Grada Zagreba (RAZA) i Obrtnička komora Zagreb (OKZ). Svi partneri uključeni u projekt su članovi LPZ-a Grada Zagreba. U svrhu pravilne provedbe projekta formiran je projektni tim koji je zadužen za koordiniranje aktivnosti.

Obrtničko Učilište je ustanova koja se bavi istraživanjem potreba obrtništva i poduzetništva, razvojem i provedbom nastavnih programa temeljenih na ishodima učenja, suradnjom s poduzetničkim potpornim institucijama, partnerima iz sustava obrazovanja, institucijama za zapošljavanje i socijalnim partnerima. OU 2016. godine uvodi sustav upravljanja kvalitetom ISO 9001:2015. Također, OU posjeduje značajno iskustvo u implementaciji projekata od kojih ističemo sljedeće – PUB – Pametno u budućnost (ESF/1.395.882,81 kn), Poduzetništvo i



obrtništvo je IN (ESF/241.067,67 kn), REVOT (Erasmus+ KA2/101.970 €), ACROSS (Erasmus+ KA2/415.000 €) i SHINE (Erasmus+ KA2/441.773 €). U sklopu projekta OU je razvio i proveo nove programe obrazovanja i osnovao klub za zapošljavanje i vodi brigu o kvalitetnom upravljanju projektom.

Partner SELECTIO ima bogato iskustvo u pružanju usluga i provedbi projekata usmjerenih na razvoj ljudskih potencijala prema poslodavcima i tražiteljima posla. Svoje usluge nudi najzahtjevnijim klijentima što je relevantno budući da je ovaj projekt pretpostavljao mogućnost umrežavanja nezaposlenih žena i poslodavaca. SELECTIO zapošljava pet osoba specijaliziranih za savjetovanje poslovnog sektora, strateški razvoj i provedbu projekata. Spomenuti partner sudjelovao je u nizu projekata upravo na području razvoja tržišta rada i zapošljavanja od kojih ističemo sljedeće – MojPosao Job College (120.000€, IPA IV), Job College Job Clubs (73.000€, ESF), Sigurno do posla s „Dugom“ (109.000€, IPA IV), 4P (254.000€, ESF) i Zaposli OSI (137.315,21€, IPA IV). SELECTIO je projektom proveo selekciju ciljane skupine (testiranje i intervjui) i savjetovanje za traženje posla, pružio podršku ciljanoj skupini kroz karijerno savjetovanje i izradu karijernih planova, i proveo mentoriranje.

ODRAZ je organizacija civilnog društva koja potiče i pruža potporu provedbi promjena usmjerenih prema održivosti. Osim što provodi neformalne edukacije, ODRAZ organizira skupove, izdaje e-glasilo i stručne publikacije (24) i izrađuje edukativne filmove (15). Organizacija ima četiri zaposlene osobe – volontere i suradnike te posjeduje opremljeni ured. Od 2000. godine sudjelovali su u 60-ak projekata od kojih ističemo sljedeće: CUMULACT (Horizon/3.414.383,08 €), Participativno upravljanje prirodnim resursima (IPA 2012/208.195,89 €) Edukacijom, podrškom i promocijom do dobrog upravljanja na lokalnoj razini (IPA 2011/173.405,70 €), Kapacitet za razvoj (IPA 4/ 32.092,00 €), PIIP Forum (ESF/31.544,20 €), Žene i održivi razvoj (MVEP RH), itd. ODRAZ je odabran kao partner u projektu budući da od 2003. godine provodi modularne treninge i radionice usmjerene razvoju civilnog društva, a u budućnosti planira radionice o razvoju karijere, samopouzdanju i vještinama za profesionalni i osobni napredak žena.

Obrtnička komora Zagreb (OKZ) promiče, usklađuje i zastupa zajedničke interese obrtništva, zastupa članove komore pred tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, drugim tijelima i organizacijama, a prema Zakonu o obrtu. OKZ ima iskustva u implementaciji EU projekata, od kojih navodimo: Poduzetništvo i zapošljavanje (IPA IV/120.195,73 €), HRID (IPA IV/ 42.348,46 €), Visit, Learn, Adopt (LDV/26.760 €), Apprenticeship-step forward in crafts (LDV/ 21.705 €), BETEMEFA (LDV/23.528 €), EUROPEEK (LDV/22.500 €), BOBS (LDV/113.500 €) i In poduzetnik (ESF/265.607 kn). Budući da posjeduje bogato iskustvo u području organizacije promotivnih događaja vezanih uz promidžbu obrtništva, OKZ je sklopu projekta



vodila računa o kvalitetnoj promociji projekta, ali i djelovala na umrežavanju nezaposlenih žena i potencijalnih poslodavaca kroz demonstracijske susrete.

RAZA trenutno broji 21 zaposlenu osobu i raspolaže prostorima na četiri lokacije. Osnovna djelatnost uključuje savjetodavnu i edukativnu podršku poduzetnicima i implementaciju projekata. U sklopu RAZA-e djeluje Plavi ured čije su osnovne djelatnosti edukacija, savjetovanje i promicanje poduzetničke kulture. U ovom projektu RAZA je provodila Start-up akademiju za uspješno vođenje poduzeća i ulazak u svijet poduzetništva. Osim navedenog, RAZA je sudjelovala na brojnim EU projektima od kojih izdvajamo: Creating innovative opportunities for self-employment of unemployed highly educated women in the City of Zagreb (IPA IV, 151.392,92 EUR), PIIP Forum (ESF,31.544,20 EUR), POP (ESF.242.196,58 HRK) i ECOFUNDING (Interreg MED,1.478.143,56 EUR). RAZA ujedno obavlja funkciju tehničkog tajništva LPZ-a Grada Zagreba, što govori o relevantnosti projekta za samu instituciju, ali i potiče koheziju među članovima LPZ-a GZ.

Članovi LPZ-a ujedinjeni u ovom partnerstvu usmjereni su ka učinkovitoj provedbi mjera SRLJP GZ 2017.-2020. s ciljem povećanja zapošljivosti žena, najranjivije skupine. Provedbom prilagođenih usluga za aktivno traženje posla, osnivanjem kluba za zapošljavanje, organizacijom radionica za osnaživanje i razvoj komunikacijskih vještina i prilagođenih programa edukacije stvaraju se preduvjeti za (samo)zapošljavanje žena, poboljšanje njihovog položaja na tržištu i stvaranje boljih socijalnih i društvenih prilika koje ujedno utječu na gospodarski razvoj Republike Hrvatske.